

KOUVOLAN KAUPUNGIN ARVIOINTIKERTOMUS VUODELTA 2009

Tarkastuslautakunnan tärkeimpänä tehtävänä on Kuntalain 71 §:n mukaan arvioida, miten valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ovat toteutuneet. Tällä ensimmäisellä arviointikierröksellä arviointi jouduttiin tekemään ns. tekniseen talousarvioon sisältyvän tavoiteasettelun pohjalta. Taloudellisten tavoitteiden arviointia vaikeutti talousarviopohjan kelluvuus ja talousarviomuutokset hyväksyttiin vasta joulukuussa sekä toimintakatteen (nettomenojen) nousu oli yli 13 M€. Verotulojen ja valtionosuuksien arvioinnissa onnistuttiin varsin hyvin.

Yleishavainnot

Koska toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet olivat talousarviossa varsin rajallisia ja puutteellisia, tarkastuslautakunta käytti arviointityössään runsaasti toimialoilta saatuja asiakaspalautte- ja palvelutakuutietoja. Näiden avulla voitiin saada kuvaa palvelujen toteutumisesta kuntaliitoksen voimakkaassa muutosvaiheessa. Arviointikertomuksessa näitä tietoja on selostettu ja kommentoitu etenkin perusturvan ja teknisen toimialan arvioinneissa. Palvelutason säilyttämisessä onnistuttiin tulosten perusteella varsin hyvin, vaikka uuden kunnan käynnistämiseen sisältyi paljon ylimääräistä työtä ja uuden sopimusohjausjärjestelmän sisäänajoa.

Kaupungin taloudellinen tulos on ilman satunnaiseriä ja rahastosiirtoa 11,3 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kertomuksessa on todettu, että todellinen epätasapaino on olemassa, jolloin kuntalain mukaiset yksilöidyt toimenpiteet sisältävän tasapainotusohjelman laadinta on todennäköinen jo seuraavan tilinpäätöksen pohjalta. Konsernitaseessa on lähes 39 miljoonaa euroa kattamatonta alijäämää, mikä on syytä tiedostaa, vaikka nykysäännösten mukaan sen kattaminen ei ole pakollista. Myönteisenä seikkana vuodelta 2009 voitiin todeta, että lainakanta jäi arvioitua pienemmäksi, asukaskohtainen lainamäärä oli 1325 €.

Arviointikertomuksessa on pyritty välttämään toimintakertomuksen tekstin liiallista toistoa ja esittämään lautakunnan havainnot ja mahdolliset toimenpide-esitykset selkeästi lautakunnan omina arvioina. Lautakunta on ehdottanut, että esityksistä pyydetään toimialoilta vastineet niistä toimenpiteistä, joihin arviointikertomuksen johdosta on ryhdytty.

Tarkastuslautakunta on ottanut yhdeksi tehtäväkseen seurata ja arvioida kuntien yhdistymissopimuksen mukaisten kriteerien toteutumista. Yhden vuoden tarkastelujakso on luonnollisesti riittämätön arvion tekemiselle, mutta suuntaa-antavia tuloksia tullaan saamaan koko valtuustokauden mittaisen tarkastelun pohjalta. Muuttunut toimintaympäristö ja taloudellisen tilanteen jyrkkä heikkeneminen vaikuttaa luonnollisesti vertailuun, mutta tärkeää on verrata kehitystä Kouvolassa muihin talousalueisiin ja valtakunnalliseen kehitykseen.

Keskeisimmät havainnot eri toimialoilta

Haja-asutusalueiden vesihuoltohankkeiden laajuus on niin mittava, että nykyinen vuosittainen 700 000 €:n avustus ei riitä hankkeisiin vuoteen 2014 mennessä. Avustusohjelmaa joudutaan jatkamaan ja huolehtimaan rahoituksesta takauksin, kts arviointikertomuksen sivu 22.

Sivistystoimen toimialalla tarkastuslautakunta toteaa toiminnan organisoitumisen toteuttaneen siirtymävaiheen strategian päämääriä perustoiminnan katkeamattomuudesta. Lautakunta katsoo, että toimintavuoden aikana on luotu perusta yhdistyneen kunnan sivistystoimen palveluiden järjestämiselle muuttuvassa toimintaympäristössä, kts sivu 24.

Perusturvan toimialalla palvelutyytyväisyystavoitteet ovat pääosin toteutuneet asetettujen tavoitteiden mukaisina, vaikka omaistyytyväisyydessä on joitakin mataliakin keskiarvoja. Tarkastuslautakunta kiinnittää huomiota kyselyjen toteutustapaan, jolla on huomattavaa vaikutusta saatuihin tuloksiin, kts sivu 30.

Teknisellä toimialalla tavoitteet ovat toteutuneet suhteellisen hyvin ja toimiala seuraa aktiivisesti asiakaspalautetta, kts sivu 36.

Yhteenveto-osassa, kts sivu 42, on kiinnitetty huomiota:

1. Hallinnon ja palvelujen järjestämissopimuksen toteutumiseen
2. Sitovien tavoitteiden tavoiteasetannan kiinnittymiseen strategioihin, keskeisiin menestystekijöihin ja niiden kehitystä mittaaviin indikaattoreihin.
3. Kuntatalouden tilaan, talouden epätasapainoon ja siitä johtuvaan tasapainotustarpeeseen. Todellisten säästöjen aikaansaaminen on välttämätöntä.

Johtamisen kannalta olennaisen ja ajantasaisen tiedon saantiin ja raportointijärjestelmien toimivuuteen tulee panostaa.

Lisätietoja tarkastuspäällikkö, ulkoinen, Antero Peräkasari, puh. 020 615 7717

LIITE Arviointikertomus 2009